

Smukova ženitev. Humoristična povest iz narodnega življenja. — V. Golida. Povest po resnični dogodbi. — VI. Kozlůvska sodba v Višnji Gori. Lepa povest iz stare zgodovine. — 4. zvezek: I. Tihotapec. Povest iz domačega življenja kranjskih Slovencev. — II. Grad Rojinje. Povest za slovensko ljudstvo. — III. Klošterski žolnir. Izvirna povest iz 18. stoletja. — IV. Dva brata. Resnična povest. — 5. zvezek: I. Hči mestnega sodnika. Izvirna zgodovinska povest iz 15. stoletja. — II. Nemški válpet. Povest. — III. Sin kmetskega cesarja. Povest iz 16. stoletja. — IV. Lipe. Povest. — V. Pipa tobaka. Povest. — VI. V vojni krajini. Povest. — 6. zvezek: I. Sosedov sin. — II. Moč in pravica. — III. Telečja pečenka. Obraz iz našega mestnega življenja. — IV. Bojim se te. Zgodovinska povest. — V. Ponarejeni bankovci. Povest iz domačega življenja. — VI. Kako je Kotarjev Peter pokoro delal, ker je krompir kradel. — VII. Črta iz življenja političnega agitatorja. — 7. zvezek: I. Lepa Vida. Roman. — II. Ivan Erazem Tatenbah. Izviren historičen roman iz sedemnajstega veka slovenske zgodovine. — 8. zvezek: I. Čvet in sad. Izviren roman. II. Bela ruta, bel denar. Povest. — Iz tega pregleda je čitatelj razvidel, da se je tudi gledé vsebine premenil prvotni načrt.

Večina Jurčičevih spisov je Slovincem toliko znana, da ni potreba podajati o njih tukaj kritike. Pisava Jurčičeva je v tej izdaji tako popravljena, da ustreza sedanjim zahtevam. A nekaj treba pripomniti.

Ne vém, je-li kje kak pisan ali nepisan zakon, da se morajo v »zbr. spisih« izdati prav vsi spisi pokojnega pisatelja, ne vém, ali je to nameraval omenjeni »odbor«, ali ne. Rekel bi, da ne. Kdo more najti vse spiske pisatelja, ki je bil urednik velikemu listu, kdo bi hotel vse mrvice pobirati! Sodim pa, da se ne skaže pokojniku nikaka usluga, ako se povzemó v zbrane spise tudi taki spisi, katerih bi pisatelj v poznejših letih ne odobral. In tako sodim, da bi pokojni Jurčič ne odobral izdajateljevega, recimo raje, urednikovega ukrepa, vsled katerega je v »zbrane spise« prišel tudi spisek: »Bela ruta, bel denar.« Ali ima kaj estetične vrednosti? Ali je pisava vzorna? Ali sta vredna junak in junakinja našega občudovanja? Tudi povest mora biti resniči primerna: to sklepanje dogodkov in značajev, katere nahajamo tu, naravnost — ni pesniško. Ta spis že sam po sebi dovolj kaže (ako bi se tudi ne ozirali na leto njegovega rojstva 1874), da ga je narekovalo kaj drugega nego pesniška navdušenost. In sedaj ga čitateljem ponujati — je-li to usluga pokojniku? Rečem lahko, da hode boljši del čitateljev, ki je doslej kot vzornika cenil Jurčiča, premenil svojo sodbo. Ali naj rečem s pripovedovalcem: »Od vóla se ne smé več zahtevati, nego govedine, od svetá ne več, nego dati more; prijatelj, bodiva filozofa . . .!«? Ali naj naredimo že dijake za take »filozofe«?

Toliko je tudi dosti umljivo pojasnil zadnji zvezek, da vzgojitelji in duhovniki pazimo, na kaj se naročamo in kaj priporočamo,

„Svoji k svojim.“ Veseloigra v enem dejanji. Spisal dr. J. Vošnjak. V Ljubljani. Tisk in za-

ložba »Narodne Tiskarne«. V mali osmerki 32 str. Cena 30 kr. — Igrica je priprosta, na lahko zapletena, da se kaj lahko, a prijetno razvozla. Igrala se je v »Čitalnici ljubljanski« o priliki odkritja Vodnikovega spomenika.

HRVATSKO SLOVSTVO.

(Piše —è—.)

Knjige „Matiče hrvatske“ za leto 1888.

Dalje časa že se je oziral marsikateri rodoljub na »Matico hrvatsko« in se veselil knjig, katere mu je letos obetala. Govorilo se je, da izidejo koncem maja, vendar so se malo zakasnile, kar pa ni čudno. Pred nekoliko dnevi je prejel vsak naročnik za jako malo svotico treh goldinarjev devet raznovrstnih, izvirnih knjig, a oni, kateri pridene še dva glđ., dobi po vrhu še dve knjigi, kateri sta izšli v posebni knjižnici. Zunanost knjig, za kar čast »dionički tiskarni«, taka je, da tudi lahko tekmuje z najlepšimi izdajami drugih, večjih, tudi neslovanskih narodov. Vsebinsa strinja v sebi raznovrstnost in dovršenost. Vsak stan, vsaka starost dobi v »Matici« sebi primerno knjigo. Dijak se bode navduševal z »Iskricami« Nikole Tommasea; rodoljub bode prebiral kneza Nikola Zrinjskega, prebiral bode životopisa dveh hrv. junakov, borcev »za krst častni i slobodu zlatnu«: Marka Mesića in Luke Imbrišinovića; zgodovinar bode vzel v roko zgodovino rimskih cesarjev, in zgodovino Herodotovo; zemljepisec se bode zabaval s Hoičevimi »Slikami iz občega zemljopisa«, trgovec in obrtnik s »knjižnico za hrv. trgoce«, kdor se peča s slovtvom — Brozove »Črtice iz hrv. književnosti«, a kogar veselí zabava, najde v »Zabavni knjižnici« obilo zabave. »Matici« moramo priznavati posebno to, da se izdajajo knjige, katere ne zanimajo samo enega, ali pa eden stan, marveč vse so tako pisane, da jih vsakdo lahko čita. Vse so tako prijetno pisane, da se ne bode nihče z njimi dolgočasil; niso pisane suboparno, učnjaško, nego priprosto, zabavno in lahko umljivo. In to je, ménim, tudi nekaj. »Matica« je središče hrv. slovstva; kar je boljih del, izidejo v »Matici«, izvzemši sevěda strogo znanstvene spise, katere izdaja »Akademija«. V »Matici« se res goji pravo leposlovje, ker tu izhajajo zabavne knjige pristojno pisane, ne pa tako gnjusno in umazano, kakor so pisane nekatere knjige, katere so zagledale beli svet izven »Matiče«. Hrvatje so v tem oziru že daleč zabredli; daj Bog, da ostane »Matica« vedno pri istih načelih, za kar hvala največ njenemu zaslužnemu, sedaj žali Bog že pokojnemu predsedniku Ivanu Kuljeviću in pa neutrudljivemu tajniku Ivanu Kostreněiću. Vendar dosti o tem, oglejmo si raje na kratko posamezne letošnje Matičine knjige.

Naj začnem s »Zabavno knjižnico«. Čez dolgo časa, skoraj čez trideset let, oglašil se je v »Matici« zopet hrv.-srbski književni veteran Matija Ban, ter poslal hrvatskemu narodu knjigo, v kateri se opisuje junak — ponos hrvatskega naroda in celega krščanstva. Knjiga slóve: „Knez Nikola Zrinjski“. Junačka drama u pet činova. — (Zab. knjiž. štev. 105—106). — 8°, str. 142. Cena 50 kr. — Ne bodem opisoval vsebine, saj